

Cunoștințe Teoretice – Munții Țarcu

Trofeul Via-Retezat, 20-22 iunie 2025

1. Munții Țarcu, din care face parte și muntele Mic, ocupa regiunea:
 - a. Nord – Vest a Carpaților Meridionali,
 - b. Nord – Vest a Carpaților Occidentali,
 - c. Sud – Vest a Carpaților Meridionali.
2. Limitele Munților Țarcu sunt date de râurile:
 - a. Valea Timișului și Bistrei, Râul Rece, Râul Șes continuat de Râul Mare,
 - b. Valea Timișului și Bistrei, Râul Rece, Râul Mare și Râușor,
 - c. Valea Timișului și Râușorului, Râul Rece, Râul Șes continuat de Râul Mare.
3. În partea de sud-est Munții Țarcu se opresc la Râul Rece, Râul Șes și Râul Mare, care îl despart de:
 - a. Munții Retezat, Godeanu și Poiana Ruscăi,
 - b. Munții Cernei, Godeanu și Retezat,
 - c. Munții Cernei, Mehedinți și Godeanu.
4. Relieful Munților Țarcu se dispune în:
 - a. Trepte, având aspectul unui amfiteatru,
 - b. Forme specifice, datorită rocilor,
 - c. Formă conică vulcanică, cu cratere și platouri.
5. În urma topirii ghețarilor în Munții Țarcu, în văile și căldările glaciare aflate de o parte și alta a crestei principale, s-au format câteva lacuri naturale, cuibărite între grohotișuri și jnepeniș cu tufe de rododendroni de o deosebită frumusețe, ce pot fi văzute din creastă, doar când ajungi deasupra lor:
 - a. 20 de lacuri,
 - b. 10 lacuri,
 - c. 13 lacuri.
6. Culmea principală a munților Țarcu, are orientarea:
 - a. Dinspre nord-est spre sud-vest,
 - b. Dinspre nord-vest spre sud-est,
 - c. De la vest la est
7. În Munții Țarcu, în treapta majoră a amfiteatrului montan se încadrează patru mici masive, despărțite de curmături adânci:
 - a. Masivul Țarcu, Masivul Baicu, Masivul Bloju și Masivul Muntele Mic,
 - b. Masivul Țarcu, Masivul Baicu, Masivul Bloju și Masivul Bistra,
 - c. Masivul Țarcu, Masivul Bistra, Masivul Bloju și Masivul Muntele Mic,

8. În Munții Țarcu, numele de "masiv", este folosit pentru a descrie:
- Relief montan fragmentat în forma conică,
 - Relief înalt și izolat, cu pante abrupte, limitate de văi sau curmături adânci,**
 - Relief înalt și izolat, cu pante line, limitate de văi sau curmături mici.
9. Când relieful muntos scade în înălțime, se formează treapta mijlocie și joasă a munților Țarcu, reprezentată prin culmi împădurite și rotunjite. Se disting astfel, câteva mici subunități:
- Munții Poiana Înaltă, Munții Pleașa, Munții Borlovei, Munții Bistrei,**
 - Munții Poiana Înaltă, Munții Pleașa, Munții Bloju, Munții Bistrei,
 - Munții Poiana Înaltă, Munții Pleașa, Munții Baicu, Munții Bistrei.
10. Cum se numește lacul de acumulare de pe valea Râului Mare, creat artificial la intersecția a trei munți: Retezat, Godeanu, Țarcu și a trei ape: Râul Șes, Lăpușnicul Mare și Lăpușnicul Mic (Bran). Barajul este creat din anrocamente cu miez de argilă și este cel mai mare din Europa, măsurând o înălțime de 168m, dimensiunile întregului baraj le întrec de trei ori pe cele ale piramidei lui Keops:
- Lacul Gura Apelor,**
 - Lacul Poaia Mărului,
 - Lacul Trei Ape.
11. Lacul Gura Apelor, situat pe valea Râului Mare, este lac:
- Vulcanic,
 - Glaciar,
 - Artificial.**
12. Cum se numește lacul de sub Vârful Custurii (vf. Netiș - 2089m alt.):
- Lacul Pietrele
 - Lacul Netiș**
 - Lacul Bloju
13. Care este cel mai înalt vârf 2196m din Munții Țarcu:
- Vârful Căleanu**
 - Vârful Pietrii
 - Vârful Țarcu
14. Masivul Bloju se desparte de Masivul Baicu prin:
- Șaua Șcheiului
 - Șaua Șuculețului
 - Șaua Iepii**
15. Munții Țarcu se despart de Munții Godeanu din șaua Șuculețului, urmând marcajul punct roșu, prin:

- a. Culmea Prislopului
- b. Șaua Muncelu
- c. Culmea Nedeii

16. Câte stații meteorologice permanente se află în Munții Țarcu:

- a. 1 – stația meteorologică Vârful Țarcu (2190m alt.),
- b. 2 – stațiile meteorologice Vârful Țarcu (2190m alt.) și Cuntu (1460m alt.),
- c. 1 – stația meteorologică Cuntu (1460m alt.).

17. Prin poziția și altitudinile lor, Munții Țarcu au rol de baraj în calea circulației maselor de aer ce pătrund din nord, nord-vest (umede și reci) și sud, sud-est(calde și uscate). Se resimt astfel influențe climatice:

- a. Oceanice, Submediteraneene și Continentale,
- b. Oceanice, Mediteraneene și Continentale,
- c. Oceanice, Subpolare și Continentale,

18. Temperatura medie anuală pe Vârful Țarcu este:

- a. 8° C
- b. 0° C
- c. 2° C

19. Cea mai rece lună din an în Munții Țarcu este luna Ianuarie, când la peste 2000m altitudine, temperatura medie ajunge la:

- a. (-8, -9)°C
- b. 0°C
- c. (-2, -1)°C

20. Cea mai caldă lună din an în Munții Țarcu este luna Iulie, când la peste 2000m altitudine, temperatura medie ajunge la:

- a. (10-12)°C
- b. Sub 10°C
- c. Peste 12°C

21. Situat la o altitudine de 1940 m și având o suprafață de 1,1 ha, lacul din imagine este:

- a. Lacul lezerul Țarcu.
- b. Tăul Lucios,
- c. **Lacul Netiș**

22. În imagine avem:

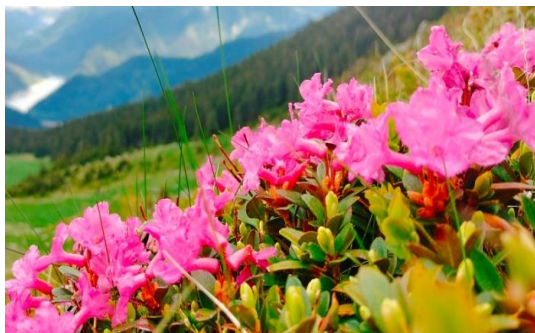
- a. **Șaua Iepii**
- b. Șaua Șcheiului
- c. Șaua Plaiului

23. În golul alpin din Șaua Iepii, primăvara înfloresc "covoare" de:

- a. **Narcise Sălbatic**
- b. Margarete
- c. Clopoței de stâncă

24. În imagine avem:

- a. **Rhododendroni,**
- b. Garofițe
- c. Clopoței

25. Lacurile de munte din Munții Țarcu sunt populate cu:

- a. **Păstrăvul indigen, păstrăvul curcubeu și lipanul,**
- b. Păstrăvul indigen, clean și lipan,
- c. Păstrăvul indigen, păstrăvul curcubeu și lostrița.

26. În zona de pădure a munților Țarcu pot fi întâlnite numeroase specii faunistice: ursul, lupul, râsul, căprioara, mistrețul și:

- a. **Jderul de piatră (Martes foina) și șoarecele gulerat (Apodemus fl avicolis),**
- b. Jderul de piatră (Martes foina) și șoarecele de pădure (Apodemus sylvaticus),
- c. Jderul de pădure (Martes martes) și șoarecele gulerat (Apodemus fl avicolis),

27. În zona alpină și subalpină a Munților Țarcu, pot fii întâlnite caprele negre, iar în jnepeniș, deseori poate fi întâlnit:

- a. **Cocoșul de munte (Tetrao urogallus),**
- b. Cerbul carpatin (Cervus elaphus),
- c. Fazanul (Phasianus colchicus).

28. În imagine avem:

- a. **Cocoșul de munte,**
- b. Bibilică,
- c. Fazan.

29. Cel mai înalt vârf 2192 m, din Masivul Bloju este:

- a. Varful Bloju,
- b. **Vârful Pietrii,**
- c. Varful Zeicu

30. Pe traseele turistice din Munții Țarcu întâlnim marcaje atât oficiale cu semne colorate (Bandă, triunghi, cruce, punct, colorate cu rosu, galben si albastru), cât și cu pietre adunate din loc în loc, pentru orientare pe timp de ceață, numite de ciobani, ca:

- a. **Momâi,**
- b. Piramide,
- c. Bolovani .

31. În imagine avem:

- a. Momâi,
- b. Piramide,
- c. Bolovani.

32. După secole de absență, în Carpații de sud-vest, acest simbol al speranței și al restaurării naturii în România, a fost reintrodus în sălbăticie:

- a. Ursul brun (*Ursus arctos*),
- b. Zimbrul european (*Bison bonasus*),
- c. Cerbul lopătar (*Dama dama*)

33. Din 1790 când a fost ucis ultimul zimbbru de pe teritoriul Transilvaniei și ultimul din Moldova în 1762, pe teritoriul României nu au mai fost văzute aceste animale, până în 1958, când 2 zimbrii au fost aduși din Polonia și ținuți într-o rezervație din Hateg. Primii 15 zimbrii în semi-libertate au fost aduși în 2003 în Parcul Național Dragoș Vodă, iar din 2014 până în prezent au fost aduși anual din Europa, zimbrii și eliberați în Munții Țarcu. Acum în Munții Țarcu sunt în libertate:

- a. Peste 200 de zimbri,
- b. 100 de zimbri,
- c. 150 de zimbri.

34. Ce lac artificial avem în imagine:

- a. Lacul Poiana Mărului,
- b. Lacul Iovan,
- c. **Lacul Gura Apelor.**

35. Ce animal avem în imagine:

- a. **Jderul de piatră (Martes foina),**
- b. Jderul de copac (Martes martes)
- c. Nevăstuica (Mustela nivalis)

36. Ce avem în imagine:

- a. Șoarecele gulerat (*Apodemus flavicolis*),
- b. Șoarecele de pădure (*Apodemus sylvaticus*),
- c. Șoarecele dungat (*Apodemus agrarius*).

37. În imagine avem:

- a. Râsul (*linx lynx*)
- b. Pisica salbatică (*Felis silvestris*),
- c. Lupul (*Canis lupus*)

38. În imagine avem:

- a. *Rupicapra rupicapra*,
- b. *capra aegarus*,

c. *Capreolus capreolus*

39. Ce tip de gențiană avem în imagine?

- a. **Gențiana clusii,**
- b. Gențiana lutea,
- c. Gențiana verna

40. În munții Țarcu pot fi întâlnite și:

- a. **Orhidee sălbatice,**
- b. Lăcrămioare,
- c. Salvia.

41. În imagine avem barajul de anrocamente:

- a. Siriu,
- b. Gura Apelor,**
- c. Valea de Pești

42. Ce animal avem în imagine:

- a. Bizon,
- b. Taur,
- c. Zimbru**

43. În ce an a început Programul de reintroducere a zimbrilor în Munții Țarcu?

- a. 2016,
- b. 2022,
- c. 2014.**

44. Câți zimbrî adulți trebuie să aibă o populație ca să fie considerată viabilă?

- a. 200 de zimbrî
- b. 400 de zimbrî
- c. 250 de zimbrî**

45. Care este populația actuală de zimbrî liberi din Munții Țarcu?

- a. 300 de zimbrî
- b. 200 de zimbrî**
- c. 250 de zimbrî

46. Încercuiește afirmația corectă despre diferența dintre Zimbru și Bizon:

- a. Zimbrul trăiește doar în Europa, are picioare lungi, corp athletic, fiind adaptat la munte și deal. Bizonul trăiește doar în America, are capul mai jos și picioare scurte, fiind adaptat pentru preerie.**
- b. Nu există nicio diferență. Sunt denumiri diferite pentru aceeași specie. Având aceleași caracteristici fizice.
- c. Zimbrul este un animal erbivor. Bizonul este un animal omnivor.

47. În anul 2014, a început programul de reintroducere a zimbrilor în sălbăticie, în zona Munților Țarcu, program realizat de parteneriatul dintre:

- a. **Rewilding Europe, WWF România și Primăria Armeniș,**
- b. Rewilding Europe, WWF România și Primăria Caransebeș,
- c. Rewilding România, WWF România și Parteneri Locali

48. Pe ce se concentrează metoda rewilding?

- a. Pe împăduriri
- b. **Pe refacerea proceselor naturale, prin reintroducerea unor specii capabile să readucă echilibrul natural.**
- c. Pe restricționarea accesului în natură

49. Pentru o bună coexistență între om-zimbru, Rewilding România testează o metodă nouă: Rangeri însoțiți pe teren de unități canine din rasa:

- a. **Border Collie,**
- b. Ciobănesc German,
- c. Ciobănesc de Bucovina

50. Care este perioada de gestație la zimbru?

- a. 6 luni
- b. **9 luni**
- c. 12 luni

51. Câți pui și cât de des naște o femelă de zimbru?

- a. **1 pui, o dată la 2 ani**
- b. 1 pui, o dată la 3 ani
- c. 1 pui, o dată pe an

52. Care este structura de organizare socială a zimbrilor?

- a. **Turmă condusă de o femelă dominantă și masculi adulți solitari**
- b. Turmă condusă de un mascul dominant și femele adulte solitare
- c. Turmă condusă de o pereche dominantă

Metoda rewilding și inițiativele din România

Rewilding este o nouă metodă de conservare și protejare a naturii care se concentrează pe **refacerea proceselor naturale**, care redau naturii puterea de a se regenera prin forțe proprii.

Restaurarea habitatelor degradate nu poate fi făcută de mâna omului. Prin metoda rewilding, se identifică **speciile cheie** ale unui ecosistem și rolul pe care aceste specii îl îndeplinesc. În baza studiilor de fezabilitate, se evaluează impactul potențial pe care reintroducerea sau creșterea efectivelor acestor specii îl poate avea asupra ecosistemului.

Nu putem reface noi dezechilibrele rezultate în urma intervențiilor umane, dar putem identifica speciile care sunt capabile să o facă.

Inițiativele de rewilding presupun reintroducerea acestor specii capabile să readucă echilibrul natural. Dar ceea ce este special în legătură cu această metodă este că nu consideră omul un factor exterior, ci o **parte integrată**.

Pe lângă beneficiile pentru habitatele degradate, incomplete sau aflate în pericol, metoda de restaurare a naturii prin rewilding ține cont să aducă beneficii și pentru oameni, prin turism sustenabil, afaceri prietenoase cu natura și noi oportunități pentru dezvoltarea comunităților locale.

O astfel de inițiativă este reintroducerea zimbrilor în Munții Țarcu, unde Rewilding România, alături de parteneri locali se implică pentru a crea prima populație viabilă de zimbri din țară. Programul de Reintroducere a zimbrilor în Munții Țarcu a început în anul **2014**, printr-un parteneriat între Rewilding Europe, WWF România și Primăria Armeniș. Pentru a fi considerată viabilă, o populație de zimbri trebuie să numere minimum **250 de exemplare** adulte, care se pot reproduce, ceea ce înseamnă o populație de aproximativ 350-400 exemplare în total.

În prezent, populația totală de zimbri liberi a ajuns la **200 de exemplare**.

Monitorizarea zimbrilor din Munții Țarcu se face cu ajutorul camerelor de monitorizare și prin GPS de către rangerii Rewilding România și parteneri. Pentru a asigura o bună coexistență între oameni și zimbri, se testează o metodă nouă: **unități canine din rasa Border Collie** care însoțesc rangerii în teren și ajută la alungarea zimbrilor atunci când se apropie de livezi sau terenuri agricole.

În 2024, Rewilding România a creat un grup de Facebook prin care sprijină dezvoltarea economiei locale prin programe și întâlniri destinate producătorilor locali. Grupul se numește **"Produs în Țara Zimbrilor"**.